

en Eenhed, som det her forudsættes, og naar der paa den anden Side var taget et Stykke bort af dette Monarchi; men begge Dele slaae ikke til, og for at komme til at erkjende, hvor urigtigt det er, maa man, troer jeg, undersøge — det gjør mig ondt, at jeg maa hendrage De Herrers Tid dermed —, to Ting, hvorpaa, om man vil, den hele Opfattelse beroer, nemlig: hvad betyder i vort Grundlovsprog Monarchiet for de fælles Anliggender, som idelig omtales, og hvad betyde de fælles Anliggender i dette Monarchi? Begge disse to Dele maae vi nøie undersøge. Før jeg imidlertid gaaer nærmere ind paa denne mere specieuse Undersøgelse, er der et almindeligt Punkt, som jeg nu skal omtale. Dengang man greb disse forskellige, som det forekommer mig, ikke berettigede, og under enhver Omstændighed yderst specieuse Betragtninger, for at vedligeholde Rigsraadets Virksomhed, parallelt løbende med Rigsdagen, blev der ansøgt som en af Grundene — og jeg troer, det var en af dem, der greb de Fleste og fristede Mange til at følge en Vej, som de ellers ikke havde betraadt — at dersom Rigsraadet pludseligt forsvandt, var der Absolutisme i disse Anliggender, men det er ikke Sandhed. Kongen af Danmark i Kongeriget Danmark er ikke en Størrelse, som ikke har sin bestemte Definition, hans Hoveddefinition findes i Lovene af 18de November 1863 og 5te Juni 1849, men ingen af dem indrømmer ham Absolutisme. Rigsraadet kan godt forsvinde, uden at 18de Novemberloven i sin Heelhed forsvinder, men om ogsaa dette skulde hænde, gad jeg seet, med hvilken Berettigelse Kongen af Danmark kunde finde Penge her i Landet til at være absolut Konge. Den, som vil haandhæve Lov og Ret — og det er der ingen Tvivl om, at vor Konge jo har villet — kan ikke komme vidt med sin barhaandede Absolutisme. Penge skal der til for at udføre Gjæringer, og naar man tager den særlige Lov, som den er, vil man see, at der ikke kan indkomme Penge i Statskassen, hidrørende fra Kongeriget alene, uden i Samvirkning med Rigsdagen. Rigsraadet har ikke Ret over nogen enkelt dansk Mand's Lomme, naar det ikke optræder paa det fælles Monarchies og den fælles Lovgivnings Vegne, men det har

sin Ret til at opkræve det, hvorfra Danmark yder en vis Deel i Forhold til de andre Landsdele. Man er, troer jeg, kommen paa et Bilspejls ved at tage Ordet „Monarchi“ i dets abstracte Betydning og at sige: enhver Stat, som regjeres af Een, er et Monarchi; dette er ikke Monarchiet i den danske Grundlovs Betydning. Gaae vi tilbage til Grundloven af 5te Juni 1849, finde vi, at der er en tydelig Erkjendelse af, at der er et dansk Rige — som man dengang havde ventet skulde være bleven Danmark og Slesvig, men som blev Kongeriget — der staaer ligeoverfor og ved Siden af Monarchiet. Det hedder i § 5: „Kongen kan, uden Rigsdagens Samtykke, ikke være Regent i andre Lande end dem, der høre til det danske Monarchi.“ Der er altsaa forudsat, at der var visse bekendte Lande, som hørte til det danske Monarchi, og der var ikke Tvivl om, hvilke disse Lande vare; Enhver vidste dengang, at det var de Lande, som vedbleve at høre til det danske Monarchi indtil Fredsslutningen af 30te October 1864, og denne Forstaaelse af Monarchiet har faaet en fuldstændigere Udvikling ved Rundgjørelsen af 28de Januar 1852; denne Rundgjørelse har constitueret og givet Definitionen paa det Monarchi, om hvilket her handles. Saa snart vi nævne det danske Monarchi, er det det, som er defineret i Rundgjørelsen af 28de Januar 1852, og dets Bestaaen er nødvendig betinget af flere Landsdele, der hver for sig havde sin særlige Statsret, samt en Forpligtelse til at være i Fællesskab med de andre Landsdele og at danne et Monarchi. Man kan forfølge denne Sag heelt igennem, og for at understøtte den Betragtningensmaade, jeg her gjør gjældende, kan jeg ikke bedre paakalde Nogen end Geheimeraad Bluhme. Han har havt en dyb Overbevisning om, at Rundgjørelsen af 28de Januar 1852 saavel mod inden som især mod uden var det Grundlag, hvorpaa den danske Monarchi tilfugte Integritet hvilede, og da man søgte at forandre Forsatningen af 2den October 1855 og at indføre den siden saa bekendte Forsatning af 18de November 1863, henstillede han idetmindste, ja, jeg tør endog sige, at han ligesvem erklærede, at han maatte betragte dette som et farligt Brud paa det